

СУЧАСНА НАУКА ТА ОСВІТА: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

20 – 21 березня 2023 року
м. Полтава,
Україна

Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
Директорат науки та інновацій Міністерства освіти і науки України (Україна)
Інститут модернізації змісту освіти (Україна)
Інститут професійно-технічної освіти НАПН України (Україна)
Луцький національний технічний університет (Україна)
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка (Україна)
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Київський національний університет культури і мистецтв (Україна)
Наукова рада Національної академії наук України з проблеми «Фізико-хімічна
механіка матеріалів» (Україна)
Український державний університет імені Михайла Драгоманова (Україна)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Україна)
Громадська організація «Науково-дослідний центр
Незалежна експертиза» (Україна)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Республіка Грузія)
Жешувський політехнічний університет імені І. Лукашевича (Республіка Польща)
Західнопоморський технологічний університет в Щецині, (Республіка Польща)
Політехніка Морська в Щецині (Республіка Польща)
Краківська Академія імені Анжея Фрича Моджевського (Республіка Польща)
Лодзький університет (Республіка Польща)
Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет Барселони (Королівство Іспанія)
Університет менеджменту безпеки у Кошицях (Словацька Республіка)
Центр якості товарів та захисту споживачів
Економічного університету - Варна (Республіка Болгарія)
Коледж політехніки Їглава (Чеська Республіка)

**СУЧАСНА НАУКА ТА ОСВІТА: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ
МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(20-21 березня 2023 р., м. Полтава)**

м. Полтава
Україна
2023

УДК 01:378
С89

Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20-21 березня 2023 року). Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 774 с.

Програмний комітет:

Віталій КУРИЛО доктор педагогічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, перший проректор ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Олена КАРАМАН докторка педагогічних наук, професорка, ректорка ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Кароль Францішек АБРАМЕК завідувач кафедри експлуатації автомобілів, Західнопоморського технологічного університету у Щецині, м. Щецин, Республіка Польща

Ярослав ХМЕЛІВ завідувач кафедри технологічних процесів, доктор технічних наук, професор, Політехніки Морської в Щецині, м. Щецин, Республіка Польща

Олександр БАЛИЦЬКИЙ провідний співробітник відділу міцності матеріалів і конструкцій у водневовмісних середовищах Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка НАН України, доктор технічних наук, професор, м. Львів, Україна

Ігор БРИТЧЕНКО доктор економічних наук, професор Університету менеджменту безпеки у Кошицях, Словаччина

Ришард КАМІНСЬКІ завідувач кафедри економічних наук Університету імені Адама Міцкевича в Познані, доктор габілітований, професор, Республіка Польща

Володимир ГЛОНТИ доктор економічних наук, професор Батумського державного університету імені Шота Руставелі, Грузія

Юрій КЛАПКІВ доктор габілітований, ад'юнкт кафедри страхування Лодзького університету, м. Лодзь, Республіка Польща

Маріола ГЖЕБИК завідувачка кафедри економіки та менеджменту Жешувського університету, докторка габілітована, професорка, м. Жешув, Республіка Польща

Сімона ЧІНЧАЛОВА кандидатка інженерних наук, доцентка кафедри економіки Коледжу політехніки Іглава, м. Іглава, Чеська Республіка

Роберт ДАНЬКЕВИЧ доктор наук, професор Жешувського політехнічного університету імені І. Лукашевича, м. Жешув, Республіка Польща

Анна ОСТРОВСЬКА-ДАНЬКЕВИЧ докторка наук, професорка Жешувського політехнічного університету імені І. Лукашевича, м. Жешув, Республіка Польща

Віра КУРОК пані член-кореспондент НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри технологічної і професійної освіти, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, м. Глухів, Україна

Микола САДОВИЙ доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологічної та професійної освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна

Тамара ПУШКАРЬОВА пані член-кореспондент НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка, начальниця відділу проектної діяльності ІМЗО, м. Київ, Україна

Петро ЛУЗАН доктор педагогічних наук, професор, Інститут професійної освіти НАПН України, м. Київ, Україна

Андрій ТЕРЕЩУК доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, м. Умань, Україна

Ірина АНДРУЩУК доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна

Дмитро КІЛЬДЕРОВ доктор педагогічних наук, професор, декан інженерно-педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

Оксана ПОЛІНКЕВИЧ докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри підприємництва, торгівлі та логістики туризму та готельно-ресторанної справи Луцького НТУ, м. Луцьк, Україна

Наталія ОМЕЛЬЧЕНКО кандидатка технічних наук, професорка, керівниця Громадської організації «Науково-дослідний центр Незалежна експертиза», м. Полтава, Україна

Олена КАРОЛОП кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу Київського національного університету культури і мистецтв, м. Київ, Україна

Організаційний комітет:

Едуард ПОТАПЕНКО доктор хімічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Наталія БИКАДОРОВА заступник директора з навчально-методичної роботи Навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Яна МОРОЗ асистент кафедри туризму, готельної і ресторанної справи ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Віктор БУРДУН кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Дмитро ДРОЖЖИН кандидат наук з державного управління, доцент, в.о. завідувача кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Віктор ТРИНЧУК кандидат економічних наук, професор кафедри туризму, готельної і ресторанної справи ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

Марія МОРОЗОВА кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна

У матеріалах конференції розглядається наукове обґрунтування проблемних питань сучасної освіти та розвитку науки в умовах невизначеності, з'ясовуються напрями посилення міжнародної співпраці, науковими ідеями в сфері освіти та науки за такими напрями: інновації в системі сучасної освіти та науки; актуальні проблеми розвитку професійної і технологічної освіти; прикладне матеріалознавство та інноваційні технології в галузі транспорту; інноваційні технології аграрного, переробного та харчового виробництва; підприємництво, торгівля: вектор теоретичного та практичного розвитку; управління безпечністю та якістю товарів і послуг; митне регулювання ринку товарів та послуг; туризм у світлі сталого розвитку та інновацій; готельний та ресторанный бізнес: потенціал, тренди та стратегічні напрями розвитку; економіка та фінанси сталого розвитку в циркулярній економіці.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» від 28.04.2023 (протокол № 10).

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів, за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори. Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено.

SBN 978-617-8016-78-4

DOI: <https://doi.org/10.12958/978-617-8016-78-4-2023>

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023

ЗМІСТ

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 1. ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ

<i>АДАМИК Марія</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕНДАВМЕНТ-ФОНДІВ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	23
<i>АНТОНЮК Надія</i>	
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	26
<i>БЛЯШЕВСЬКА Алла</i>	
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	29
<i>БОРТНЮК Тетяна, ЛЕХІЦЬКИЙ Тарас</i>	
ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ: УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	31
<i>БУРДУН Олена</i>	
ОСВІТНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ	34
<i>ВОЛОШИНА Оксана, СЕРГІЄНКО Інна</i>	
МЕДІАОСВІТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	36
<i>ВОРОНІНА-ПРИГОДІЙ Дар'я</i>	
ВПЛИВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРНЕРСТВА НА ОНОВЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ	38
<i>ВОРОНЦОВА Емілія</i>	
ПЕДАГОГІКА ВОЄННОГО ЧАСУ	40
<i>ГОЛУБ Іван</i>	
ПІДГОТОВКА, СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНЬОЇ ІНФОГРАФІКИ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	42
<i>ГОРЯШИН Антон</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ STEM В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС РІЗНИХ КРАЇН СВІТУ	44
<i>ДОБРОНОСОВА Юлія</i>	
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АКТУАЛЬНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ДИСКУРСУ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙ У ВИКЛАДАННІ ЕТИКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	47
<i>ДУКАЧ Тетяна, МИХАЛЬЧУК Роман</i>	
ШВЕЙЦАРІЯ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА	50
<i>ЗВ'ЯГІНА Ганна, ПОТОЦЬКА Олена</i>	
ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У МЕДИЧНОМУ ВНЗ: ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ	54
<i>ЗОЗУЛЯК-СЛУЧИК Роксоляна</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЯ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	55

ЗВЯГІНА Ганна

*канд. філол. наук, доцентка,
доцентка кафедри культурології та українознавства,
ПОТОЦЬКА Олена*

*канд. біол. наук, доцентка,
доцентка кафедри гістології, цитології та ембріології,
Запорізький державний медичний університет,
Запоріжжя, Україна*

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У МЕДИЧНОМУ ВНЗ: ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. Тези присвячено дослідженню викликів і перспектив, які постають у навчальному процесі вищого навчального медичного закладу України. Відзначено роль новітніх інформаційних технологій, у тому числі мультимедійних, віртуального пацієнта та віртуальних лабораторій у сприянні входженню до єдиного освітнього професійного простору.

Ключові слова: мультимедійні технології, віртуальний пацієнт, віртуальні лабораторії

THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE MEDICAL UNIVERSITY: CHALLENGES AND PROSPECTS

Abstract. Theses are dedicated to the study of challenges and prospects that appear in the educational process of a higher educational medical institution of Ukraine. The role of the latest information technologies is noted. Multimedia, virtual patient and virtual laboratories are considered. This contributes to entry into a single educational professional space.

Key words: multimedia technologies, virtual patient, virtual laboratories.

Національна система освіти в Україні має структуру європейського типу і включає дошкільну освіту, загальну середню освіту, позашкільну освіту, професійно-технічну освіту, вищу освіту, післядипломну освіту, аспірантуру, докторантуру, самоосвіту.

Система медичної освіти традиційно включає три етапи. Приєднання до європейських стандартів охорони здоров'я потребує зміни парадигми медичної освіти. В умовах стрімкого розвитку інноваційних технологій та доказової медицини, впровадження в практику роботи закладів охорони здоров'я нових методів лікування і діагностики захворювань, новітніх інформаційних технологій, що дають змогу працювати в єдиному професійному світовому просторі, на часі гостро постали питання реформування системи медичної освіти [5].

До майбутніх спеціалістів висувається ряд вимог, серед яких: володіння фаховими та комунікативними компетентностями, а також професійними вміннями та навичками.

Серед розвідок, присвячених розглянутій темі, є спрямовані на дослідження розвитку медичної освіти в Україні (О. Волосовець, М. Горобейко, А. Дінець [3], Г. Пилип, Ю. Поляченко), ті, які висвітлюють проблеми її якості (М. Банчук, М. Білинська, І. Булах, Л. Селіхова [1]), деонтологічної культури медичного фахівця (Л. Переймибіда), засад особистісної і професійної культури лікарів (О. Ісаєва). Інформатизацію навчального процесу у медичних ВНЗ розглядали В. Биков [2], О. Ісаєва, І. Хміляр [4]. В Україні проводяться конференції, присвячені проблемам вищої медичної освіти і науки [1].

Використання мультимедійних технологій викладачами на лекціях і практичних заняттях одразу зацікавлює студентів новою інформацією, включає до спільної роботи і таким чином навчальний матеріал опановується легше. Використання мультимедійних презентацій є один із найефективніших методів організації навчання, оскільки супроводжується коментарями викладача, а також передбачає можливість ставити запитання у режимі реального часу, відповідати і пояснювати матеріал.

Оцінюванні знань студентів стає легшим і ефективнішим завдяки використанню тестових завдань, призначених для оцінювання рівня сформованості знань, умінь і навичок. Тож метою нашого дослідження стало визначення новітніх методів викладання дисциплін у медичному ВНЗ, викликів у роботі та перспектив їх розв'язання.

Використання мультимедійних технологій у ВНЗ медичного профілю розпочалося три роки тому, проте вимушений початок дистанційного навчання у 2021 році пришвидшив та інтенсифікував використання інноваційних методів. MS Teams добре зарекомендував себе як базова платформа, на якій плануються лекції, практичні заняття, консультації, відпрацювання та самостійна робота.

Безумовно, використання мультимедійних технологій навчання вимагає від викладача великих зусиль, оскільки він виступає в ролі організатора навчального процесу, створюючи умови для прояву ініціативи студентами. Залучення додаткових сервісів, використання відео та зображень дозволяє поставити певні завдання і знайти шляхи їх розв'язання.

На старших курсах ефективним є використання віртуального пацієнта (Body Interact), а також віртуальних лабораторій та інтерактивної науки «Labster».

Таким чином, використання мультимедійних технологій сприяє виконанню ряду важливих завдань і може використовуватись як під час вимушеної дистанційної роботи через виникнення певних викликів, так і у повсякденній роботі, вдало поєднуючись із традиційним навчанням офлайн, в аудиторії.

Список використаних джерел:

1. Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні / Л. Селіхова та ін. *Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю*. м. Харків, 8 квітня 2021 р. Харків : ХНМУ, 2021. С. 198–199.
2. Биков В. Сучасні завдання інформатизації освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання* : електронне наукове фахове видання. Ін-т інформ. технологій і засобів навчання АПН України; Ун-т менеджменту освіти АПН України; 2010. № 1 (15). URL: <http://www.ime.edu.ua.net/em.html> (дата звернення: 14.03.2023).
3. Горобейко М., Дінець А. Медична освіта в Україні : системні проблеми і можливі шляхи їх вирішення. *Український медичний часопис* : науково-практичний загальномедичний журнал. Київ : ТОВ «Моріон», 2022. №5 (151). С.10–12.
4. Ісаєва О., Хміляр І. Інформатизація навчального процесу у вищих медичних закладах України. *Інноваційна педагогіка*. Одеса : ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2019. Том 1. Вип.10. С.149–152.
5. Проект Постанови Верховної Ради України від 18.05.2017 № 6467. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DH4ZN00A?an=26> (дата звернення: 14.03.2023).

ЗОЗУЛЯК-СЛУЧИК Роксоляна

д-рка пед. наук, професорка,

професорка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,

Івано-Франківськ, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЯ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Анотація. У матеріалі тез розкрито роль цифрової компетентності викладачів закладів вищої освіти як чинника професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Досліджено стан проблеми цифрової грамотності викладачів, які здійснюють професійну підготовку фахівців, а також розкрито виклики, які ставить перед освітнім процесом університетів впровадження дистанційної освіти.

Ключові слова: дистанційна освіта, інформаційно-комунікаційні технології, цифрова компетентність, фахівці соціальної сфери, викладач, заклад вищої освіти.